

ΕΙΣ ΛΟΓΙΟΝ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΤΗΝ ΜΟΥ

ΕΓΩ δ' «Ἄλυς» ὀκλαδὸν σὲ τὸν ἐμὸν δεσπότην —
τὸν καὶ τοῦπίκλην λόγιον — προσαγορεύω χαίρειν·
ὡς δ' αὖτ' ἐσθλῶν γεννάδαν σε ἐκλιπαρῶ ἱππότην
οὓς εὐμενές μοι παρασχεῖν κειμένῳ ὑπὸ δέρριν.*

Δοκεῖ μοι δέ σε πρό παντός τοῦθ' ὑπομνήσαι, διτι
τὸ χύδην ὕφος τοῦ λεῶ βδελύττομ' ἔκπαλαι γε·
δι' ὃ νυνὶ χρωμένῳ μοι τῇ σῇ ξυνήθει γλώττῃ
εἰ μαλλωτός τις ἐγκαλεῖ, οἰμώζειν τούτῳ λέγε·

Οὐ θέμις γὰρ ἀνδρὶ σοφῷ κοινὰς κεκτηῖσθαι ἔξεις,
οὐδ' ἐνεργεῖν ἢ πράσσειν τι ὃ γ' οὐκ αὐτῷ ξυνάδει·
ἀλλ' οὐδ' ἀναίδην φθέγγεσθαι ἢ διαστρέφειν λέξεις
ὡς τῶν Κρητῶν τινες τὸν οἶν κακῶς φασὶ «κουράδι».

Κἂν δέ τι λέγω σόλοικον, σύ, εἴπερ τις καὶ ἄλλος,
μὴ κρίνε, τοῦτο θεωρῶν, εἰ τὸν εἰρμὸν φυλάττω·
θαμὰ γὰρ ἔχειν πέφυκε τὰς λέξεις ἀνωμάλως
κ' οὐ ράδιον ξυντάττεσθαι διττῶς ἀπαρεμφάτῳ...

Ἄτὰρ οὖν στίχοις γλαφυροῖς οὐ μὴν δ' ἄλλ' ἀνευ φόγων
τῶν σῶν ἀφόδων τήμερον σμικρά τις ἔσται μνεῖα·
τὰ δ' αἷτια, ὧν οὐνεκα ποιήσομαι τὸν λόγον,
ἐν πάσῃ δηλωθήσεται τοῦ μέτρου σαφηνεῖα.

* ΣΗΜ. 4. Ἐθν. Ἦμ.—Ὁ ἐν Κερασοῦντι ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Ἄλυς» (ἢ, ὡς ἐξηγεῖ ὁ ἴδιος πρὸς τὸν λόγιον σπιτονοικοκύρην του, ὁ ὑπὸ δέρριν κειμένος) φίλτατος συνεργάτης κ. Ἰω. Σοφιανόπουλος, ὁ γνωστός διὰ τὸ παιγνιώδες τοῦ λόγου καὶ τὴν σκαπτικὴν λεπτότητα τῶν στίχων του, εὐηρεστήθη νὰ τιμῆσῃ καὶ τὸν ἀνὰ χείρας τόμον τοῦ «Ἡμερολογίου» διὰ τοῦ ἀνωθι χαριστάτου ποιήματος, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ λεπτὴν πλήν καυστικὴν σάτυρον κατὰ τῶν λογιωτατιζόντων καὶ ἀρχαιομανῶν σχολαστικῶν. Ἀνακοινῶν εἰς τὸν οἰκοδεσπότην του τὴν ἐκχείλισιν τοῦ βόθρου τῆς οἰκίας, προσπαθεῖ μὲ περιστροφὰς καὶ δι' ἀπαρεμφάτων νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν ὄψιν καὶ τὴν αἰσθησιν αὐτοῦ τὰ κακῆματα ταῦτα μὲ τὸσον ξεκαρδιστικὸν ἀληθῶς χιούμορ!

Δεῦρο δ' αἰψ' ἔργα ἄρ-νουβῶ φαλέσθω παραυτικά
καὶ αὔραι σκορπισθήτωσαν ἐκ δρόσου εἰλημμένα·
προσθήκει γάρ, εἶποι τις ἂν εἰδυῖα πόλλ' ἀντίκα,
θερμόν ἀεὶ τὸν σίδηρον ἐπ' ἄκμονος τιθένα·

Εἰς οἶον ἐκτροπῆς ἢ σὴ ἔλλογιμότης ἦκει
ὥστ' ἀναυδὸν με ἐκλαθεῖν μεστόν δ' ἄλός τουλοῦμι·
δαπάναις τ' ἀξιοῦν ἑμαῖς, ἀφοῦ πληρώνω νοῖκι,
ἐκφράττεσθαι, ἡνίκα ρεῖ, θ' ἐὸν αὐτῆς λαγοῦμι!

Τίνες ποτ' ἄρ' ἐῶσι σε ἀτρέμας ἔχειν ὕμνοι;
ἢ τίς ριπίζει σε πνοή φαιδρῶν ἐρώτων δούλη;
πῶς δ' οὐ σε πάμπαν ξυγκινεῖ τοῦ ὄχετοῦ ἢ λίμνη,
ἀλλ' ἄλφιτον εἰ ἠπλωκῶς ἀγρόν τ' ὠνεῖσθαι βούλει;

Τί γάρ, ἵνα καθ' Ὀμηρον εἶπω, ὦ φίλον ἦτορ,
τοῦ κτήματος ἡμέληκας, τῶν χρεωδῶν ἐκκλίνας·
τί δ' ὦν σὺ πάντων κύριος καὶ τῆς οὐσίας κτήτωρ
ἐτέρους ἂν αἰτήσεις ὑπέχειν τὰς εὐθύνας;

Οὐ μὲν τοι παραλογισμοῦ οὐδ' ἀδικίας ἔπη
φυγεῖν σε, οἴομαι, ἐχρῆν τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος·
ὅτι δ' οὖν σφόδρα ἀδικεῖς πᾶς ξυνετός τὸ βλέπει
πᾶς τ' εὖ φρονῶν, οὐ πέπρησται ἐκ λιγδερῶν δ σβέρκος!

Κάγῳ μὲν ἀποβεβλεφῶς πρὸς τοὺς τοῦ Πάσχα ἤχους,
δρῶν δ' ὡς φάσκα τὸ σμικρὸν ἀναφανδὰ ἐπέστη·
ἐντετελάμην τῷ βαφεῖ λευκᾶναι μοι τοὺς τοίχους
ποι μὲν με λαδερὸ σουδᾶ ποι δὲ καὶ με ἀσθέστη.

Ἄλλ' ἐπειδὴπερ γίγναι σὺ τοῦ τόπου ὦν γε γνώστης,
ὕφ' ὄν ἐσκάφαθ' αἰ ὀπαὶ τῶν ὑπονόμων πᾶσαι,
σὸν τούντυχεῖν τῷ ἱκανῷ τῶν λαγομτζήδων, ὅστις
δυνήσεται ἐφορῶντος σου τὸ ἐμφραγμ' ἀποσπᾶσαι.

Γνώθι δ', εἰ μὴ σου τῆς ρινὸς καθάπτωνται οἱ λόγοι,
ὅτι, τῆς θύρας μεταξὺ κειμένης ἀποπάτων,
παφουμερὶ ὠτ-νουβωτιῆ πρὸ ταύτης ἠνεῶγγη
καὶ... φρῖξον ἦλιε καὶ γῆ καὶ πᾶς ἀστήρ διαττων!

Ρευστά, παντοῖα θ' ἀπαλά, κακέμφατα πλὴν πάντως,
περιχυδὸν τὰ θέμεθλα ἐρεύγετ' ἐν ἀνέσει·
ξηρὰ τ' οὐ μὴν δίκην κλεινοῦ σεσώρευτ' ἀνδριάντος
καί, τοῦθ' ἀπλῶς πεφάσθω σοι, τὸ σπίτι σου θά πέσῃ!

Ἄλλ' ἄττα δήποτ' οὖν ἐγὼ τοῖς πρᾶγμασιν ὑπεῖκων
πειράσομαί γε δεῖξαι σοι τὰ νῶθ' ὡς μάλ' ἦῶθι·
εὖ ἴσθι γάρ ὡς, τοῦ χαλεῖ κυκλώσαντος τὸν οἶκον,
οὐχ οἶόν τέ μ' εἰς τὸ λοιπὸν διαμενεῖν αὐτόθι.

Τοιαῦτ', ὦ ἄνερ, ὡς ἦδ' ἠδὸ φιλοῦσα σε ἠχῶ τις,
εὖ ἔγνωσ' αἰετὸν μετὰ σπουδῆς ἔξαγγελεῖν μεγάλης·
ξυγγνώτω δέ μοι τό γε νῦν ἢ σὴ ἐλλογιμότης
εἰπόντι που δυσώνυμα ἐν τῇ ἐμφάσει...

Ἐν Κερασσοῦντι, Μάιος τοῦ 1907

Ἄλυσ

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον

ΙΩ. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

Ὁ ἄνθρωπος τῆς στιγμῆς δὲν ἔχει παρὰ μόνον ἐνεστώτα· ἀπε-
ρασμένον καὶ μέλλοντα χρόνον δὲν ἔχει.
Ἐπιβλέψου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τῆς στιγμῆς, εἰς τὴ στιγμὴ.
Ἄλλοιῶς, τὸν ἔχασες.

Παρομοίως:

Φυλάξου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τῆς στιγμῆς, εἰς τὴ στιγμὴ. Ἄλ-
λοιῶς, ἐχάθηκες.

Μπορεῖ νὰ σε σκοτώσῃ ὁ ἄνθρωπος τῆς στιγμῆς, εἰς τὴ
στιγμὴ. Κ' ἔπειτα νὰ κάθεται νὰ σε κλαίῃ.

Μπορεῖ, στὴ στιγμὴ, νὰ θυσιάσῃ κάτι διὰ ἐσέ. Κ' ἔπειτα, νὰ
μετανοήσῃ.

Μπορεῖ, στὴ στιγμὴ, νὰ σοῦ ὑποσχεθῇ πράγματα μεγάλα
κ' ἔπειτα νὰ μὴν τὸ θυμηθῇ πλέον. Μ' ὅλον ὅπου σοῦ τὰ ὑπο-
σχέθηκε μὲ ἀληθοσύνη, καὶ με ἀπόφαση νὰ ἐχτελέσῃ.

Ὁ ἄνθρωπος τῆς στιγμῆς, εἰς τὴ στιγμὴ, δὲν σκέφτεται τὸ
αὔριο, καὶ δὲν ἐνθυμεῖται τὸ χθές. Δὲν ἔχει ἐμπρὸς του παρὰ τὴ
στιγμὴ ἐκείνη, κ' ἐσέ, καὶ τὸν ἑαυτό του. Καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ
μοιράσῃ μαζί σου τὸ βίό του, ἂν τὸν ἐσυγκίνησες· ἢ ἐξ ἐναντίας,
νὰ σὲ κακοτροπήσῃ, ἂν τὸν ἐδυσαρέστησες.

Ὁ ἄνθρωπος τῆς στιγμῆς, ἢ μπορεῖ νὰ παίρῃ πολλὰ ὑπόσχε-
σες. Καὶ οὔτε ἴσως δὲν ἠθέλε φθάνει τόσο· ἀλλ' ἔπρεπε καὶ νὰν
τοῦ παρουσιάσεται κάθε φορά, στὴ στιγμὴ τῆς ἐχτελέσεως, ἢ
στιγμὴ ἐκείνη τῆς ὑποσχέσεως, μὲ τὸ τότε τῆς ἐνδιαφέρον καὶ
θέλητρό τῆς.

Τὸν ἄνθρωπον τῆς στιγμῆς, μὴν ἠμπορῶντας νὰ βασιθῆς εἰς
αὐτόν, θεώρει τὸν μᾶλλον ὡς περίστασιν, παρὰ ὡς ἄνθρωπον.